

207. Bijbelstudie over
BABYLON DE GROTE STAD
BAVEL HA'IR HAG'DOLA
כבל היר הגדולה

Deel 4: Babylon is gevallen!

Wij zijn nu bij het vierde en laatste deel van deze interessante studiereeks over het Babylon van de eindtijd aangekomen. De vorige keer lasen we in vers 16 van hoofdstuk 17, dat de hoer, die op een gegeven moment voor de Antichrist nutteloos geworden zal zijn, met zijn goedvinden door de tien koningen vernietigd, geplunderd en in brand gestoken zal worden. In hoofdstuk 14:8 van het boek Openbaring staat dit al vermeld: *“En een andere, een tweede engel, volgde, zeggende: Gevallen, gevallen is het grote Babylon, dat van de wijn van de hartstocht zijner hoererij al de volkeren heeft doen drinken!”* Doordat de val van Babylon daar reeds als een voldongen feit wordt beschreven terwijl dit op dat moment nog te gebeuren staat, wordt daarmee eigenlijk vooruitgelopen op de uitgebreide beschrijving daarvan in hoofdstuk 18, die we nu gaan lezen:

Hoofdstuk 18

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:1-2

NBG: *“Hierna zag ik een andere engel, die grote macht had, nederdalen uit de hemel, en de aarde werd door zijn lichtglans verlicht. En hij riep met sterke stem, zeggende: Gevallen, gevallen is de grote stad Babylon en zij is geworden een woonplaats van duivelen, een schuilplaats van alle onreine geesten en een schuilplaats van alle onrein en verfoeid gevogelte!”*

NBV: *“Hierna zag ik een andere engel uit de hemel neerdalen. Hij had groot gezag en zijn luister verlichtte de aarde. Met een krachtige stem riep hij: Gevallen, gevallen is Babylon, die grote stad! Ze is een woonplaats voor demonen geworden, ze biedt onderdak aan elke onreine geest, elke onreine vogel en elk onrein, afschuwelijk dier!”*

Er staan enkele parallele profetieën in de Hebreeuwse Bijbel: *“Gevallen, gevallen is Babel, en alle gesneden beelden van zijn goden heeft Hij ter aarde verbrijzeld!”* (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 21:9, NBG). *“Nu is Babel gevallen, onverwachts is het verwoest! Zing een klaaglied!”* (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 51:8, Willibrordvertaling). Groot Nieuws Bijbel: *“En nu is Babel gevallen, ineengestort! Treur over de stad!” - “En Babel, het sieraad der koninkrijken, de trotse luister der Chaldeeën, zal worden als Sodom en Gomorra, toen G'd ze onderstboven keerde; het zal in eeuwigheid niet meer bewoond worden [...] Maar hyena's zullen er legeren en hun huizen zullen vol uilen zijn; struisvogels zullen daar wonen en veldgeesten daar rondhuppelen, Wilde honden zullen huilen in de burchten en jakhalzen in de paleizen van wellust.”* (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 13:19-22, NBG-vertaling). - *“Daarom zullen er boskatten met jakhalzen huizen, ook zullen er struisvogels huizen, en het zal niet meer bestaan in eeuwigheid, noch in stand blijven van geslacht tot geslacht. Zoals G'd Sodom en Gomorra met hun naburen onderstboven keerde, luidt het woord van de Eeuwige, zal daar niemand wonen en geen mensenkind daar verblijven!”* (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 50:39-40, NBG-vertaling).

In het afsluitende vers van hoofdstuk 17 werd door de engel de identiteit van de hoer onthuld die de wereldleiders in haar macht heeft: het is de grote stad Babylon! In beeldspraak werd zij als een vrouw voorgesteld, die met haar spiritueel systeem de mensheid verleidt tot afvalligheid van de ware G'd, afgoderij en dus spirituele hoererij. Vandaar dat zij de moeder van alle hoeren genoemd wordt. In haar hoedanigheid als stad en als zetel van de Verenigde Naties wordt Babylon echter als een wereldomvattende politieke en vooral economische macht beschreven, waar in vers 2 van hoofdstuk 18 een abrupt einde aan gemaakt wordt. Met een luide stem laat

de engel aan de hele wereld weten dat de grote, machtige stad Babylon niet meer overeind staat en dat Liberta ofwel Ishtar, de moeder van alle hoeren, letterlijk van haar voetstuk is gevallen! De trotse wolkenkrabbers zijn binnen een oogwenk in smeulende ruïnes veranderd, in de drukke hectische miljoenenstad is het opeens huiveringwekkend stil en levenloos. Niemand heeft het overleefd en de zwartgeblakerde puinhopen zijn nu verblijfplaatsen van demonen en onreine geesten, wilde dieren en afschuwelijke vogels geworden. De vogels hebben hier een negatieve bijbetekenis, want vogels worden in de Bijbel wel vaker in ongunstige zin genoemd, zoals o.a. in de gelijkenis van de zaaier: *“Zie, een zaaier ging uit om te zaaien. En bij het zaaien viel een deel langs de weg en de vogels kwamen en aten het op! [...] Gij nu, hoort de gelijkenis van de zaaier. Bij een ieder, die het woord van het Koninkrijk hoort en het niet verstaat, komt de boze en rooft wat in zijn hart gezaaid is: dat is de langs de weg gezaaide!”* (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 13:3-4 en 18-19, NBG). De vogels symboliseren hier dus de knechten van de boze, vandaar dus dat de onreine vogels in het geval van de verwoeste stad Babylon in één ademtocht genoemd worden met demonen en onreine geesten.

De stad is niet alleen gevallen door de tien koningen, waarbij wij o.a. kunnen denken aan raketaanvallen en grondtroepen, maar vervolgens ook nog door een grote aardbeving: *“Er kwam een zware aardbeving, zo zwaar als nog niet was voorgekomen sinds er mensen op aarde waren; verschrikkelijk was die aardbeving! De grote stad viel in drie stukken uiteen en de steden van alle volken werden verwoest. Het grote Babylon moest het ontgelden: G'd gaf het de beker met de wijn van Zijn hevige woede!”* (חזירון Chizayon [Openbaring] 16:18-19, NBV).

חזירון Chizayon [Openbaring] 18:3

NBG: *“Omdat van de wijn van de hartstocht harer hoerij al de volken gedronken hebben en de koningen der aarde met haar gehoereerd hebben en de kooplieden der aarde rijk geworden zijn uit de macht harer weelderigheid!”*

NBV: *“Alle volken hebben door haar ontucht de wijn van haar wellust gedronken, de koningen op aarde hebben ontucht met haar gepleegd en de handelaars op aarde zijn van haar overvloedige weelde rijk geworden!”*

De overeenkomsten met de oude profetieën zijn verbluffend: *“Babel was een gouden beker in de hand van de Eeuwige, een beker die de hele wereld dronken voerde. Alle volken dronken van de wijn, daardoor zijn ze zo waanzinnig!”* (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 51:7, NBV) en: *“Met de aanvoer van goederen over de zeeën heb je vele volken welvarend gemaakt; met al je schatten en handelswaar heb je de koningen van de aarde rijkdom gebracht!”* (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 27:33 (NBV).

Aan de hand van de vele aangevoerde details, die slechts op één enkele stad toegepast kunnen worden, heb ik in de voorgaande delen van deze studiereeks aangetoond, dat de grote stad Babylon, die over de koningen der aarde heerst, geen andere stad kan zijn dan New York City. Geen enkele andere stad heeft de rest van de wereld zo sterk beïnvloed om te zondigen en te leven voor de luxe en het vergaren van rijkdom over de ruggen van anderen dan New York City, het financieel centrum van de wereld en de bakermat van financiële fraude, corruptie en bedrog. De meeste oplichters met een hoge financiële status begonnen eigenlijk eerlijk, maar raakten gecorrumpeerd door het systeem waar ze deel van uitmaakten. Ook de financiële crisis, die zich in 2008 over de hele wereld uitbreidde en de Moeder van alle Financiële Crises genoemd wordt, begon in Wall Street op het eiland Manhattan en werd veroorzaakt door pure hebzucht, arrogantie en speculaties. Gigantische winsten en hoge persoonlijke bonussen waren voor deze gladjanussen belangrijker dan de elementaire regels van de zakenethiek en daarin is tot op heden niet veel veranderd.

New York City, het moderne Babylon, is niet alleen de bancaire hoofdstad van de wereld, maar ook de bakermat van het wereldwijde moderne liberalisme, dat in feite boven een partijpolitiek uitgestegen en met name in de westerse landen bijna algemeen aanvaard en overgenomen is. Ook hier in Nederland is deze ideologie bijna gemeengoed geworden. Er wordt tegenwoordig zelfs van een liberale wereldorde gesproken, die institutioneel op de Verenigde Naties stoelt. Onder de liberale wereldorde worden ook internationale verdragen

geschaard, vrijhandel en multilaterale instituties als de Wereldbank, World Trade Organization, het Internationaal Monetair Fonds en de Europese Unie. De persoonlijke vrijheid van het individu is het uitgangspunt van het liberalisme. Iedereen moet dus zelf kunnen uitmaken wat hij of zij wil en zich door niemand iets laten opleggen. Deze individualistische gedachtegang is uiteraard een voedingsbodemp voor het egoïsme. Vandaar dat een oud-lid van de Tweede Kamer in het Dagblad Trouw van 15 april 1997 geschreven heeft, dat liberalisme niet kan bestaan zonder het gebod: "Gij zult begeren!" Het liberalisme betekent dus "vrijheid, blijheid" en streeft naar een maatschappij waarin de macht van de staat en de kerk sterk beperkt wordt en de burgers in elk opzicht grote vrijheden genieten. Dat houdt dus automatisch in dat men dus ook G'ds geboden en inzettingen niet meer hoeft na te leven, waardoor het liberalisme rechtstreeks in strijd is met de Tora, want alles wat G'd verboden heeft is geoorloofd en alles wat G'd geboden heeft wordt als aantasting van de persoonlijke vrijheid beschouwd. Het liberalisme gaat uit van het idee, dat de samenleving enkel uit individuen bestaat en dat identiteitsbepalende factoren als etniciteit, nationaliteit, sekse en religie geen enkele rol mogen spelen. Vandaar dat het liberalisme zich intensief inzet voor een samenleving die gebaseerd is op culturele, religieuze en seksuele diversiteit.

Babylon, de hoer, heeft de volken der aarde en hun politieke, economische en religieuze leiders ertoe verleid om ontucht met haar te plegen door gulzig uit haar gouden beker te drinken die zij hun aanbood. Zij hebben haar geestelijke hoererij en de winstbrengende handel met haar gretig aanvaard en onderwierpen zich maar al te graag aan haar gezag over hun.

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:4

NBG: *"En ik hoorde een andere stem uit de hemel zeggen: Gaat uit van haar, Mijn volk, opdat gij geen gemeenschap hebt aan haar zonden en niet ontvangt van haar plagen."*

NBV: *"Toen hoorde ik een andere stem uit de hemel zeggen: Ga weg uit die stad, Mijn volk, zodat je geen deel hebt aan haar zonden en ontkomt aan de plagen die haar zullen treffen!"*

De totale vernietiging van het nieuwe Babylon is al voorspeld, maar de Eeuwige geeft de Joden en de gelovigen uit de volken, die daar woonachtig zijn, nog ruim van tevoren de kans om deze zondige stad te verlaten voordat het te laat is. Zelfs vele eeuwen voordat dit aan Yochanan [Johannes] geopenbaard werd, heeft de Eeuwige Zijn volk door de oude profeten opgeroepen, om Babylon te ontvluchten: *"Vlucht uit Babel, laat ieder zijn leven redden; komt niet om in zijn ongerechtigheid, want dit is de tijd der wrake voor de Eeuwige, het verdiende loon betaalt Hij hem!"* (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 51:6, NBG-vertaling). NBV: *"Vlucht uit Babel, red het vege lijf, ontloop de straf voor Babels schuld. Dit is het tijdstip dat de Eeuwige zich wreekt, de stad krijgt haar verdiende loon!"* Groot Nieuws Bijbel: *"Vlucht uit Babel, ren voor je leven, want de stad gaat ten onder! Ik, de Eeuwige, neem nu wraak en straf Babel zoals het verdient!"* Het Boek: *"Vlucht uit Babel! Red uzelf! Als u blijft, zult u worden vernietigd wanneer G'd wraak neemt vanwege al de Babylonische zonden!"* en ook: *"Mijn volk, vlucht uit Babel, red uzelf van de brandende toorn van de Eeuwige!"* (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 51:45, Het Boek).

Ook in het Nieuwe Testament worden de gelovigen steeds weer opnieuw opgeroepen om zich af te sonderen van het kwaad: *"Daarom gaat weg uit hun midden, en scheidt u af, spreekt de Eeuwige, en houdt niet vast aan het onreine!"* (2 Korinthiërs 6:17). De Eeuwige roept Zijn kinderen nadrukkelijk op, om Babylon te ontvluchten, niet alleen de fysieke stad, maak ook haar kwaadaardige en corrupte systeem van geestelijke hoererij en de rebellie tegen de Eeuwige en Zijn wetten en inzettingen. Sha'ul [Paulus] schrijft: *"Vormt geen ongelijk span met ongelovigen, want wat heeft gerechtigheid gemeen met wetteloosheid, of welke gemeenschap heeft het licht met de duisternis? Welke overeenstemming is er tussen Christus en Belial, of welk deel heeft een gelovige samen met een ongelovige? Welke gemeenschappelijke grondslag heeft de tempel G'ds met afgoden? Wij toch zijn de tempel van de levende G'd, gelijk G'd gesproken heeft: Ik zal onder hen wonen en wandelen, en Ik zal hun G'd zijn en zij zullen Mijn volk zijn. Daarom gaat weg uit hun midden, en scheidt u af, spreekt de Eeuwige, en houdt niet vast aan het onreine. en Ik zal u aannemen, en Ik zal u tot Vader zijn en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Eeuwige, de Almachtige!"* (2 Korinthiërs 6:14-18, NBG). Natuurlijk is het

voor de gelovigen altijd al strikt noodzakelijk geweest om zich af te zonderen van het kwaad en dat zal ook na de wegname van de ware gemeente zo blijven tot de wederkomst van Yeshua. Degenen, die hier in Openbaring 18:4 opgeroepen worden om Babylon te ontvluchten behoren namelijk tot de mensen, die pas na de wegname tot geloof gekomen zullen zijn, want de val van Babylon zal immers pas plaatsvinden als de gemeente reeds in de veilige schuilplaats is en de Antichrist de wereldheerschappij in handen heeft.

De tot in de diepste kern volkomen verdorven g'ddeloze stad Babylon, waar de Antichrist in eerste instantie zijn hoofdkwartier zal hebben voordat hij naar Jeruzalem verhuist om op zijn troon in de nieuwe tempel te gaan zitten kan geen woonplaats meer zijn voor de mensen die tot geloof zijn gekomen zonder bloot te staan aan occulte besmetting en deel te hebben aan haar zonden. Daarom zullen zij fysiek moeten vertrekken voordat er letterlijk vuur valt en de stad in elkaar stort, want daar blijven betekent ook delen in de rampspoed en de totale vernietiging die haar zal treffen. Het zal met de inwoners van deze zondige stad net zo gaan als met de mensen die in Sodom en Gomorra woonden, waarmee de vernietiging van Babylon door de profeet Jeremia wordt vergeleken: *"Ik heb Sodom, Gomorra en de naburige steden verwoest, Ik liet daar niemand meer wonen, spreekt de Eeuwige. Zo zal er niemand meer wonen in Babel, geen mens zal er nog verblijven!"* (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 50:40, NBV). Lot moest de zondige stad Sodom met zijn gezin op tijd verlaten om te ontsnappen aan haar vernietiging. Als hij in Sodom was gebleven zou hij samen met alle anderen op een vreselijke wijze omgekomen zijn, hoe rechtvaardig hijzelf ook was. Zo zullen de rechtvaardigen in de toekomst eveneens fysiek uit Babylon moeten vluchten, net zoals Lot Sodom ontvluchtte.

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:5

NBG: *"Want haar zonden hebben zich opgehoopt tot aan de hemel en G'd heeft aan haar ongerechtigheid gedacht!"*

NBV: *"Want haar zonden reiken tot aan de hemel en G'd zal haar onrecht vergelden!"*

Dat G'd aan haar ongerechtigheid gedacht heeft komt overeen met hetgeen in vers 19 van hoofdstuk 16 geschreven staat: *"En het grote Babylon werd voor G'd in gedachtenis gebracht, om daaraan de beker met de wijn van de gramschap Zijns toorns te geven!"* De Eeuwige heeft veel geduld en Hij geeft keer op keer nieuwe kansen om tot omkeer te komen, want Hij oordeelt pas als de maat voor Hem helemaal vol is. Pas als de wandaden van Babylon zich letterlijk als de toren van Babel hebben opgestapeld tot aan de hemel zal de Eeuwige zich herinneren aan wat de grote stad Babylon allemaal had misdaan.

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:6

NBG: *"Vergeldt haar, gelijk ook zij vergolden heeft, en geeft haar dubbel naar haar werken; mengt haar het dubbele in de beker, die zij gemengd heeft!"*

NBV: *"Doe met haar wat zij met anderen deed, ja laat haar dubbel boeten. Laat haar het dubbele drinken uit de beker waaruit zij anderen te drinken gaf!"*

Jeremia profeteerde: *"Laat Babel boeten voor wat het heeft gedaan, behandel het zoals het anderen heeft behandeld! Babel dacht groter te zijn dan Ik, terwijl Ik de Eeuwige ben, de heilige G'd van Israël!"* (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 50:29, Groot Nieuws Bijbel). Het Boek: *"Behandel haar zoals zij anderen behandelde, want zij heeft zich verzet tegen de Eeuwige, de Heilige van Israël!"* Ook de psalmist sluit zich daarbij aan: *"Babel, spoedig word ook jij verwoest! Gelukkig wie jou vergelden wat jij ons hebt aangedaan!"* (תהלים Tehilim [Psalmen] 137:8, Groot Nieuws Bijbel). Dat de Eeuwige Babylon dubbel en dwars betaald zal zetten wat zij anderen heeft aangedaan en de dubbele hoeveelheid moet drinken van het venijnige brouwsel dat ze anderen te drinken gaf, is de straf voor haar eigen dubbele handelswijze. Alles wat ze deed had een dubbele bodem en wat ze zei was dubbelzinnig en dubbelhartig, want ze deed zich voor alsof ze rechtvaardig was en slechts het beste voor de mensheid wilde, terwijl het tegenovergestelde

het geval was. Aan de ene kant deed ze zich voor als bewaardster van de vrede, terwijl zij juist de voedingsbodern voor talrijke conflicten leverde. Zij wekte naar buiten toe de schijn van onpartijdigheid terwijl ze wel degelijk partij koos zoals bijvoorbeeld in het conflict tussen Israël en de Palestijnen. Onder het mom van persoonlijke vrijheid spoorde ze de mensen aan om tegen G'ds wil in te gaan en te zondigen, want G'ds normen en waarden zijn volgens haar niet meer van deze tijd. In haar drinkbeker, die ze de volken en hun staatshoofden te drinken gaf, mengde ze waarheid met leugen, vrijheid met losbandigheid, weldadigheid met eigenbelang.

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:7

NBG: *"Geeft haar zoveel pijniging en rouw, als zij heerlijkheid en weelde genoten heeft. Want zij zegt in haar hart: Ik troon als koningin, ik ben geen weduwe en geen rouw zal ik zien!"*

NBV: *"Geef haar net zo veel pijn en rouw te dragen als zij zich luister en overvloed heeft gegund. Ze zegt bij zichzelf: Ik zit hier als een koningin, niet als een arme weduwe. Mij zal niets gebeuren!"*

Omdat het moderne Babylon de financiële hoofdstad van de wereld is en de volkerenorganisatie die in deze stad haar hoofdkwartier heeft, een soort wereldregering vormt, ziet zij zichzelf als de koningin over alle volken en waant zij zich sterk door de machthebbers die haar steunen zodat ze zich niet als een weduwe hoeft te voelen. Zij ziet dan ook vol vertrouwen de toekomst tegemoet en denkt dat haar niets kan gebeuren, zoals ook de profeet Jesaja reeds voorzegt heeft: *"U dacht: Heerseres ben ik, en dat zal ik blijven. Mijn waarschuwing nam u niet ter harte, aan de afloop dacht u niet. Wellustige vrouw, zo zeker van uw zetel, zo overtuigd van uw grootheid, luister goed! U dacht: Niemand is aan mij gelijk, ik blijf niet als weduwe achter, mijn kinderen ontvallen mij niet!"* (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] 47:7-8, Groot Nieuws Bijbel). De reactie hierop luidt echter: *"Bezorg haar net zoveel ellende en rouw als zij weelde en rijkdom gekend heeft!"* (חזיון Chizayon [Openbaring] 18:7, Groot Nieuws Bijbel).

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:8

NBG: *"Daarom zullen haar plagen op één dag komen: dood en rouw en hongersnood, en zij zal met vuur verbrand worden; want sterk is de Eeuwige, G'd, die haar geoordeeld heeft!"*

NBV: *"Daarom zullen alle plagen haar op één dag treffen: dodelijke ziekte, rouw en hongersnood, en ze zal in vlammen opgaan. Want G'd, de Eeuwige, die dat vonnis heeft gevelde, is machtig!"*

Omdat de grote stad Babylon zich in de eindtijd onaantastbaar waant in haar positie als heerseres over alle volken zal de Eeuwige in één klap een einde maken aan haar arrogantie en zelfverheffing en haar straffen, zoals ook de profeet Jesaja voorspeld heeft: *"Maar het overkomt u wél! Plotseling, op één dag, zult u weduwe worden en uw kinderen verliezen. Zwaar wordt u getroffen, uw vele toverspreuken zullen u niet helpen, uw talrijke bezweringen u niet baten. U vertrouwde op uw misdaden, u dacht: Wie doet mij wat? Uw geleerdheid, uw kennis, zij hebben u misleid. Overtuigd van uw eigen grootheid dacht u: Ik ken mijn gelijke niet. Maar het onheil zal u achtervolgen, met uw toverkunsten kunt u het niet afweren. U zult uw ondergang tegemoet gaan en hem niet kunnen afwenden. De verwoesting komt plotseling, onverwachts!"* (ישעייהו Yeshayahu [Jesaja] Jesaja 47:9-11, Groot Nieuws Bijbel).

De hoer uit vers 3 van Openbaring 17 had nooit verwacht, dat het beest met de zeven koppen en tien horens, waarop ze zat, zich tegen haar zou keren, maar juist dat zal volgens vers 16 gebeuren! Meedogenloos en zonder pardon zullen de tien koningen samen met de Antichrist de grote stad Babylon aanvallen, leegroven en in brand steken, want zij zullen door de Eeuwige voor dit oordeel gebruikt worden. En wat er van de stad nog over is, zal door een aardbeving verwoest worden. De kinderen, die de vrouw volgens Jesaja 47:9 zal verliezen, zijn de vele inwoners van deze miljoenenstad, die allemaal op één dag zullen omkomen!

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:9

NBG: *“En de koningen der aarde, die met haar gehoereerd hebben en weelderig geweest zijn, zullen over haar wenen en weeklagen, wanneer zij de rook van haar verbranding zien!”*

NBV: *“De koningen op aarde, die ontucht met haar hebben gepleegd en in weelde hebben geleefd, zullen om haar jammeren en treuren als ze de rook boven haar zien opstijgen!”*

Groot Nieuws Bijbel: *“De koningen der aarde, die zich met haar hebben afgegeven en in haar weelde hebben gedeeld, zullen huilen en treuren, wanneer ze haar zien branden en de rook boven haar zien opstijgen!”*

De val van de grote stad Babylon en het verdriet daarover zien wij ook terug in de profetie van Jeremia: *“Nu is Babel gevallen, onverwachts is het verwoest! Zing een klaaglied!”* (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 51:8, Willibrord-vertaling). NBV: *“Plotseling valt Babel, hef een klaaglied aan!”* Groot Nieuws Bijbel: *“En nu is Babel gevallen, ineengestort! Treur over de stad!”*

Bij het lezen van de passage, dat de koningen der aarde de rookwolken boven de brandende stad zien opstijgen gaan mijn gedachten automatisch terug naar de verschrikkelijke beelden die door de wereld gingen van de twee brandende en ineens stortende wolkenkrabbers van het World Trade Center in New York. Dat geeft ons een kleine indruk van het tafereel dat men op grotere schaal te zien zal krijgen bij de verwoesting van de gehele stad.

Voor de regeringsleiders en zakenlieden van de hele aarde, die op de ene of andere wijze van haar afhankelijk waren, betekent de verwoesting van New York, het moderne Babylon, natuurlijk een zware tegenslag, omdat er daardoor een abrupt einde zal komen aan haar grote rijkdom waarin zij participeren. Dat stemt hen natuurlijk zeer verdrietig. Niet zozeer uit echt medelijden, maar meer uit een egoïstische droefheid over wat zij daardoor zijn kwijtgeraakt en uit vrees, dat hen misschien hetzelfde kan overkomen: *“De vorsten van de zeevolken komen van hun troon, leggen hun mantels af en trekken hun prachtig geborduurde kleren uit. Verschrikt zitten zij op de grond, bevend zonder ophouden, verbijsterd op je val. Zij zullen dit klaaglied over je zingen: Verwoest ben je, veelgeroemde stad, verdwenen van de zee. Je inwoners heersten over de zeeën, wijd en zijd werden zij gevreesd. Maar nu, nu jij gevallen bent, beven de eilanden van schrik, de landen langs de kust zijn ontzet!”* (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 26:16-18, Groot Nieuws Bijbel).

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:10

NBG: *“Van verre staande uit vrees voor haar pijniging, zeggende: Wee, wee, gij grote stad, Babylon, gij sterke stad, want in één uur is uw oordeel gekomen!”*

NBV: *“Ze blijven op een afstand, ontzet door de straf die zij krijgt, en zeggen: Wee! Wee Babylon, grote, sterke stad! In één uur tijd is je vonnis voltrokken!”*

De grote stad, zo wordt New York ook genoemd: the Big City! Het moderne Babylon, de grote wereldstad en de belangrijkste zeehaven van het moderne handelsverkeer waar bijna alle zeehandel doorheen gaat, deze machtige stad is betreurenswaard, want in slechts één uur tijd is zij helemaal verwoest!

De koningen der aarde steken geen hand uit om de slachtoffers te helpen, maar kijken met egoïstisch leedwezen vanuit een veilige afstand hoe de wolkenkrabbers in de brandende stad in elkaar storten. Daar willen ze echt niet bij in de buurt komen, want hun eigen veiligheid gaat boven alles. Ze zien, dat er van dat machtige economische bolwerk niets meer over is.

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:11

NBG: *“En de kooplieden der aarde wenen en bedrijven rouw over haar, omdat niemand meer hun lading koopt!”*

NBV: *“De handelaars op aarde treuren en rouwen om haar, want er is niemand die hun waren nog wil kopen!”*

De verwoesting van New York City, het nieuwe Babylon, het wereldwijde knooppunt van zaken en handel zal natuurlijk een ongeken­de impact hebben op de totale wereldhandel en op de wereldeconomie, want veel van de belangrijkste bedrijven van de hele wereld hebben immers hun hoofdkwartier in Manhattan, het toonaangevende centrum op het gebied van financiën en communicatie. Ook de grootste aandelenbeurs ter wereld, de New York Stock Exchange, en de NASDAQ World Headquarters bevinden zich op dit eiland.

De hele zakenwereld is zo afhankelijk van New York City, dat haar verwoesting een zekere wereldwijde economische ineenstorting zal veroorzaken. Met de kooplieden der aarde, die om haar treuren en over haar rouw bedrijven, zijn de vele topmensen van internationale bedrijven bedoeld, die met leedwezen hun voormalige afzetmarkt letterlijk in rook zien opgaan. Ze zullen worden geruïneerd, want de plotselinge ondergang van het nieuwe Babylon is zo verwoestend voor de wereldeconomie dat er niemand meer is die hun goederen nog kan afnemen.

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:12-13

NBG: *“Lading van goud, zilver, edelgesteente en paarden, van fijn linnen, purper, zijde en scharlaken; allerlei welriekend hout, allerlei snijwerk van ivoor en allerlei voorwerpen van het kostbaarste hout, van koper, ijzer en marm­er, kaneel, specerij, reukwerk, mirre, wierook, wijn, olie, bloem en tarwe, lastdieren, schapen; lading van paarden en wagens en van lichamen; en zielen van mensen.”*

NBV: *“Goud en zilver, edelstenen en parels, linnen, purperen stoffen, zijde, scharlaken stoffen, cipressenhout, allerlei voorwerpen van ivoor en van dure houtsoorten, van brons, ijzer en marm­er, kaneel en kardemom, reukwerk en balsem, wierook, wijn en olijfolie, meel en tarwe, runderen en schapen, paarden en wagens, slaven en lijfeigenen.”*

Deze opsomming van goederen, die in het nieuwe Babylon verhandeld worden, is op het eerste gezicht moeilijk te matchen met de moderne handelswaren, want de oude profeten hadden natuurlijk geen woorden voor hedendaagse uitvindingen. Daarom gebruikten zij woorden uit hun tijd zoals bijvoorbeeld paarden en wagens om daarmee de moderne transportgoederen zoals auto's en vrachtwagens aan te duiden. Sommigen zullen wel zeggen, dat de handel in slaven en lijfeigenen al sinds Abraham Lincoln verboden is en derhalve niet op New York toegepast kan worden, maar ook daar heeft men zoals in alle andere grote steden in de wereld met moderne slavernij en mensenhandel te maken. Dus ook wat dat betreft is deze uitgebreide lijst van handelswaren die via de haven van New York geïmporteerd en geëxporteerd worden, nog steeds actueel.

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:14

NBG: *“En het ooft, waarnaar uw ziel begerig was, is van u weggegaan en al wat kostelijk en schitterend was, is voor u verloren en het zal nooit meer gevonden worden!”*

NBV: *“Verloren zijn de vruchten waar je hart naar uitging, verdwenen al je rijkdom, alle weelde, dat alles is voorgoed voorbij!”*

De grote stad, die nu in puin ligt, is door haar verwoesting alles kwijt wat zij zo vurig begeerde. Al haar luxe en rijkdom is door haar val voorgoed verdwenen.

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:15-17a

NBG: *“De kooplieden in deze dingen, die aan haar rijk geworden waren, zullen van verre staan uit vrees voor haar pijniging, wenend en rouw bedrijvend, en zeggende: Wee, wee, die grote stad, die gehuld was in fijn linnen, purper en scharlaken, en rijk versierd was met goud en edelgesteente en paarden, want in één uur is al die zo grote rijkdom verwoest!”*

NBV: *“Degenen die hierin handelden en die hun rijkdom aan haar te danken hebben, blijven op een afstand, ontzet door de straf die zij krijgt. Ze treuren en rouwen om haar en zeggen: Wee! Wee grote stad! Je droeg linnen, purperen en scharlakenrode kleren, en gouden sieraden, edelstenen en parels. Maar in één uur tijd is heel je grote rijkdom vernietigd!”*

Evenals de staatshoofden zullen ook de zakenmensen van de hele aarde, die door de handel met het nieuwe Babylon rijk geworden zijn, op een veilige afstand via live-uitzendingen op de televisie en het internet toekijken hoe hun bron van inkomsten alsook hun afzetgebied totaal verwoest wordt en in vlammen opgaat. Deze kooplieden zullen wenen en treuren, toch niet uit medelijden met de vele slachtoffers, maar uit eigenbelang vanwege de grote rijkdom, die in één keer verloren gaat en waarin zij geïnvesteerd hadden. Bij de kooplieden moeten we namelijk denken aan de topmanagers, aandeelhouders en de raden van commissarissen van de talrijke multinationals die in Manhattan hun hoofdkantoren of vertegenwoordigingen hebben. Ze zijn ontzet omdat ze door de vernietiging van deze grote stad nu zelf gedupeerd worden. Nu hebben zij, die door de handel met haar rijk geworden zijn, het nakijken en spreken daarom een dubbel “wee” uit!

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:17b-19

NBG: *“En iedere stuurman en iedere kustvaarder en de zeelieden en allen, die de zee bevaren, bleven van verre staan, en riepen, toen zij de rook van haar verbranding zagen, zeggende: Welke stad was aan deze grote stad gelijk? En zij wierpen stof op hun hoofden en riepen, wenend en rouw bedrijvend, zeggende: Wee, wee die grote stad, waarin allen, die schepen op zee hadden, door haar kostbaarheden rijk geworden zijn, want zij is in één uur verwoest!”*

NBV: *“Alle stuurman, iedereen die op Babylon vaart, het scheepsvolk en alle anderen die op zee werken, bleven op een afstand en riepen toen ze de rook boven haar zagen opstijgen: Welke stad is er aan die grote stad gelijk? Ze wierpen stof over hun hoofd, treurden en rouwden, en riepen: Wee! Wee grote stad! Iedereen die schepen op zee had, dankte zijn rijkdom aan haar schatten. Maar in één uur tijd is zij te gronde gericht!”*

Het Boek: *“Ook alle reders, stuurman en matrozen, allen die op zee hun kost verdienen, stonden vanuit de verte te kijken naar de rook die uit de brandende stad opsteeg. Zo'n grote en machtige stad komt er nooit meer! kermden zij. Zij strooiden van verdriet stof op hun hoofd en huilden en jammerden: O, grote stad! Wat verschrikkelijk! Eerst maakte zij alle scheepseigenaren rijk door haar welvaart; nu ligt zij er binnen een uur ontredderd bij!”*

Deze profetie geeft duidelijk aan, dat het nieuwe Babylon een belangrijke grote havenstad met een diepzeehaven moet zijn, want bij het weeklaag van de staatshoofden en de zakenlieden voegt zich nu ook het geklaag van allen, die voor hun inkomsten van de zeevaart afhankelijk zijn, zoals bijvoorbeeld de rederijen en hun personeel op zee en aan wal. Daarmee valt Rome sowieso weg als kandidaat, zoals ik al meermaals heb aangetoond, want ten eerste heeft Rome geen diepzeehaven voor internationale handel zoals Rotterdam en ten tweede ligt Rome te ver landinwaarts om vanuit de Zee gezien te kunnen worden als het in brand zou staan, hetgeen met New York wel allemaal het geval is.

Deze passage vertelt ons duidelijk, dat de bemanningen en de passagiers van de schepen die voor de kust van de havenstad Babylon liggen, ooggetuigen van haar verwoesting zullen zijn, maar voor hun eigen veiligheid op verre afstand blijven. Sommige schepen zullen wel net gelost of beladen zijn en de havenfaciliteiten van de stad al verlaten hebben, anderen wachten misschien nog om aan te meren en weer anderen zullen net aangekomen zijn als G'ds oordeel toeslaat. De gevolgen van dit oordeel zullen tot de uiteinden van de aarde gevoeld worden. Bij de aanblik van het brandende Babylon slaken de opvarenden van de schepen een kreet van ontzetting en heffen evenals de koningen en kooplieden een “Wee, wee, gij grote stad” aan, maar ook hun weeklacht komt voort uit eigenbelang, omdat ze niet alleen hun rijke bron van inkomsten en winsten, maar voor velen ook hun werkgelegenheid voor hun eigen ogen in rook zien opgaan.

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:20

NBG: *“Wees vrolijk over haar, gij hemel en gij heiligen, en gij apostelen en profeten, want G'd heeft uw rechtszaak tegen haar berecht!”*

NBV: *“Juich om haar, hemel, juich heiligen, apostelen en profeten! Het vonnis dat zij jullie had toebedacht, heeft G'd aan haar voltrokken!”*

Tegenover het geweeklaag van de koningen, kooplieden en zeelieden, die al hun politieke en zakelijke belangen in Babylon door de verwoesting van deze stad kwijttraken, klinkt er opeens geheel onverwacht de oproep: *“Hemel, wees blij over haar ondergang! Kinderen van G'd, apostelen en profeten, verheug u! G'd heeft haar gestraft voor wat zij u heeft aangedaan!”* (Het Boek). Deze woorden herinneren ons aan de parallelle profetie: *“Dan juicht heel de hemel en heel de aarde, want Babel wordt verwoest!”* (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 51:48, Groot Nieuws Bijbel). Toch in Openbaring 18:20 wordt niet alleen de hemel opgeroepen om zich te verheugen over de val van Babylon, maar ook de gelovigen, die onder haar geleden hebben.

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:21

NBG: *“En een sterke engel nam een steen op als een grote molensteen en wierp hem in de zee, zeggende: Zo zal Babylon met geweld geworpen worden, de grote stad, en zij zal nooit meer gevonden worden!”*

NBV: *“Toen tilde een sterke engel een steen zo groot als een molensteen op en smeed die in zee met de woorden: Zo zal ook Babylon, die grote stad, worden weggeslingerd; ze zal voorgoed verdwijnen!”*

Het Babylon van de eindtijd wordt hier met een grote molensteen vergeleken, die in de diepte van de zee geworpen zal worden. Dat herinnert aan de vermanende woorden van Yeshua: *“Maar een ieder, die een dezer kleinen, die in Mij geloven, tot zonde verleidt, het zou beter voor hem zijn, dat een molensteen om zijn hals was gehangen en hij verzvolgen was in de diepte der zee. Wee de wereld om de verleidingen tot zonde!”* (מתתיהו Matit'yahu [Mattheüs] 18:6-7, NBG). Een soortgelijke uitspraak vinden we in ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 51:63-64, NBG: *“En wanneer gij dit boek uitgelezen hebt, bind er dan een steen aan en werp het midden in de Eufraat, en zeg: Evenzo zal Babel zinken en niet weer bovenkomen, ten gevolge van het onheil dat ik erover ga brengen!”* De grote steen, die door de engel in de zee gegooid wordt zou misschien wel een beeld kunnen zijn van een komeet of iets dergelijks, die pal voor New York uit de hemel in het water valt en een enorme vloedgolf zal veroorzaken, die dat wat van de grote stad nog over is, zal overspoelen en meesleuren naar de diepte der zee.

Maar het zou ook kunnen, dat het juist de voorspelde verschrikkelijke aardbeving zal zijn, die de reusachtige tsunami zal veroorzaken, die de restanten van de stad zal verzwelgen, zoals de profeten hebben voorspeld: *“De zee is over Babel heengeslagen, door haar bruisende golven is het bedekt!”* (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 51:42, NBG) en: *“Want zo zegt Adonai haShem [de Here HERE]: Wanneer Ik u maken zal tot een verwoeste stad, als de steden die ontvolkt zijn; wanneer Ik de vloed over u zal doen opkomen en de grote wateren u zullen bedekken, dan zal Ik u doen neerdalen met hen die in de groeve neerdalen bij de mensen van de voortijd; Ik zal u doen wonen in de onderwereld bij de puinhopen uit de voortijd, met hen die in de groeve neerdalen, opdat gij niet meer bewoond wordt, en niet meer herrijst in het land der levenden. Tot een voorwerp van verschrikking zal Ik u maken en gij zult niet meer zijn. Dan zult gij gezocht, maar in eeuwigheid niet meer gevonden worden, luidt het woord van Adonai haShem!”* (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 26:19-21, NBG).

Wat een verschrikkelijk vooruitzicht! Het enige goede nieuws over deze profetie is wel, dat we er volgens vers 4 van Openbaring 18 er zeker van mogen zijn dat de Eeuwige van plan is de rechtvaardigen ruim op tijd eruit te roepen voordat de vernietiging plaatsvindt.

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:22-23a

NBG: *“En geen stem van citerspelers en zangers, van fluitspelers of bazuinblazers zal meer in u gehoord worden, en niemand, die enige kunst beoefent, zal meer in u gevonden worden, en geen geluid van de molen zal meer in u gehoord worden. En geen lamplicht zal meer in u schijnen, en geen stem van bruidegom en bruid zal meer in u gehoord worden!”*

NBV: *“De klank van lier en zang, bazuin en fluit zal in jou voorgoed verstommen, de bedrijvigheid van ieder ambacht zal in jou voorgoed stilvallen. Het geluid van de molen zal nooit meer in je klinken, het licht van de lamp nooit meer in je schijnen. Het feestgedruis rond bruid en bruidegom zal in jou nooit meer te horen zijn!”*

De doodse stilte, die er in de ruïnes van de eens zo hectische grote stad, die bruiste van leven en bedrijvigheid, na haar verwoesting zal ontstaan, werd al door de oude profeten met dezelfde woorden beschreven: *“Ik zal een einde maken aan het geklank van uw liederen, het geluid van uw citers zal niet langer worden gehoord!”* (יחזקאל Yechez'q'el [Ezechiël] 26:13, NBG) - *“De vrolijke tamboerijnen zwijgen, het rumoer der uitgelatenen heeft opgehouden, de vrolijke citer zwijgt!”* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 24:8, NBG) en: *“En Ik doe uit hun midden verdwijnen de stem der vreugde en de stem der vrolijkheid, de stem van de bruidegom en de stem der bruid, het geluid van de handmolen en het licht der lamp!”* (ירמיהו Yir'm'yahu [Jeremia] 25:10, NBG).

Deze taferelen doen ons denken aan de scenario's in rampenfilms en postapocalyptische films, waarin New York totaal vernietigd is en sommige wijken van de stad met hun zwart geblakerde ruïnes zich nog wel op het droge bevinden en andere inclusief het Vrijheidsbeeld geheel onder water zijn. Dan zal het daar niet alleen doodstil zijn, maar zal de verwoeste, uitgestorven stad ook volledig in een inktzwarte duisternis gehuld zijn. Volgens vers 2 van Openbaring 18 zullen de verlaten puinhopen van Babylon in een oord veranderen, waar demonen en boze geesten huizen.

חזיון Chizayon [Openbaring] 18:23b-24

NBG: *“Want uw kooplieden waren de machthebbers der aarde, want door uw toverij werden alle volken verleid; en in haar werd gevonden het bloed van profeten en heiligen en van allen, die geslacht zijn op de aarde!”*

NBV: *“Eens waren je handelaars de groten der aarde, alle volken bezweken voor je verleidende toverij. Maar ook vloede in deze stad het bloed van profeten en heiligen, van al degenen die op aarde werden geslacht!”*

In deze beide verzen worden voor het verwoestende oordeel dat Babylon zal treffen drie redenen genoemd. Ten eerste omdat de zakenlui van deze grote stad, de topfunctionarissen, die de financiële markten beheren en daarmee de wereldeconomie bepalen, de machtigste op aarde zijn door hun sluwe en geraffineerde oplichterspraktijken.

Ten tweede omdat Babylon alle volken betovert en manipuleert, en haar misleidende invloed op hen uitoefent om G'ds wetten en inzettingen te negeren en de geest van de Antichrist, de tijdgeest, te volgen. Degenen die als eersten maar al te graag gehoor hebben gegeven aan haar verleidende toverij zijn natuurlijk haar eigen inwoners, want New York is de meest liberale en g'ddeloze stad van Amerika en staat bij de Amerikaanse gelovigen letterlijk bekend als een tweede Sodom en Gomorra.

De derde reden voor het zware oordeel over de stad is het feit, dat er bloed gevonden wordt in de stad. Over dit bloed lezen we al in het vorige hoofdstuk: *“En ik zag de vrouw dronken van het bloed der heiligen en van het bloed der getuigen van Yeshua [Jezus].”* (חזיון Chizayon [Openbaring] 17:6, NBG). Hier in vers 24 van hoofdstuk 18 worden als slachtoffers de profeten, de heiligen en allen die op de aarde geslacht zijn genoemd. Met de profeten zijn de gelovigen met een bediening bedoeld, en de heiligen zijn alle andere gelovigen, want Yeshua heeft in Zijn rede over de tekenen der tijden in Mattheüs 24 al voorzeggd, dat de gelovigen in de eindtijd

zwaar vervolgd en gedood zullen worden. De laatste groep slachtoffers zijn alle overige mensen, die door toedoen van Babylon wereldwijd omgebracht zullen worden.

Als New York verantwoordelijk wordt gesteld voor de dood van zo veel gelovigen en van al degenen die op aarde geslacht zijn, dan kan daar natuurlijk niet het gemeentebestuur van deze stad mee bedoeld zijn, maar wel de Verenigde Naties, die daar hun hoofdkwartier hebben en rechtstreekse invloed uitoefenen op de wereldpolitiek door hun in eerste instantie bedekte en geniepige steun aan de vijanden van G'ds volk en later door hun openlijke goedkeuring van en medewerking aan de wereldwijde vervolging van de gelovigen en van degenen die zich tegen de Antichrist en zijn handlangers verzetten. Daarom profeteerde Jeremia: *"Babel zelf moet vallen, zoals tallozen door Babel vielen, in Israël, ja, overal ter wereld!"* (יִרְמְיָהוּ Yir'm'yahu [Jeremia] 51:49, NBV). Willibrordvertaling: *"Babel valt, als vergelding voor de doden van Israël, zoals over de hele aarde doden zijn gevallen voor Babel!"*

Openbaring 19

חזיון Chizayon [Openbaring] 19:1-3

NBG: *"Hierna hoorde ik als een luide stem ener grote schare in de hemel zeggen: Halleluja! Het heil en de heerlijkheid en de macht zijn van onze G'd, want waarachtig en rechtvaardig zijn Zijn oordelen, want Hij heeft de grote hoer geoordeeld, die de aarde met haar hoererij verderf, en Hij heeft het bloed Zijner knechten van haar hand geëist. En zij zeiden ten tweeden male: Halleluja! En haar rook stijgt op tot in alle eeuwigheden!"*

NBV: *"Hierna hoorde ik in de hemel een geweldige stem als van een grote menigte zeggen: Halleluja! De redding, de eer en de macht zijn van onze G'd, want zijn vonnis is betrouwbaar en rechtvaardig. Hij heeft immers de grote hoer, die door haar ontucht de wereld in het verderf heeft gestort, veroordeeld en het bloed van zijn dienaren op haar gewroken. Opnieuw zeiden ze: 'Halleluja! Haar rook stijgt op tot in eeuwigheid!'"*

Als het oordeel over Babylon is voltrokken, wordt dit eenstemmig door een grote menigte in de hemel bezongen om hun grote vreugde daarmee te uiten. Dit loflied staat in scherp contrast met de klaagliederen, die door de koningen, kooplieden en zeelieden over de val van Babylon werden aangeheven. In vers 2 wordt de concrete aanleiding tot deze lofprijzing beschreven: het rechtvaardige oordeel over de grote hoer omdat zij de aarde en alle volken die daarop wonen met haar ontucht verontreinigd en in het verderf gestort heeft. De Eeuwige kon dit kwaad niet onbepaald laten voortwoekeren en heeft daar een einde aan gemaakt.

Door haar nauwe relatie met het beest, de Antichrist, heeft zij G'ds dienstknechten tot een mikpunt van haar kwaadwilligheid gemaakt en hen vervolgd en gedood, waarvoor zij keihard gestraft wordt en met haar eigen ondergang moet boeten. Daarmee beantwoordt de Eeuwige de smeekbede van haar slachtoffers, die Hem verzochten, hun bloed te wreken: *"Toen het Lam het vijfde zegel verbrak, zag ik onder het altaar de zielen van hen die gedood waren omdat ze getuigenis hadden afgelegd van de boodschap van G'd. Ze riepen luid: Heilige en waarachtige Heerser! Hoelang zal het nog duren voordat U rechtspreekt over de bewoners van de aarde en ons bloed op hen wreekt?"* (חזיון Chizayon [Openbaring] 6:9-10, Groot Nieuws Bijbel). De rechtspraak over de bewoners van de aarde zal natuurlijk pas plaatsvinden bij de wederkomst van Yeshua, maar het oordeel over Babylon is daarvan alvast een voorproefje.

Conclusie

Zoals u kunt zien, is New York City de enige stad ter wereld die letterlijk past bij de beschrijving van 'Babylon de Grote Stad'. Het is de enige stad ter wereld die elke profetie erover precies vervult. Laten we het nieuws nauwlettend volgen en met G'ds Woord vergelijken. Laat u niet verleiden om de liberale tijdgeest te volgen, maar houdt vast aan uw geloof in gehoorzaamheid aan G'ds geboden. *"Daarom gaat weg uit hun midden, en scheidt u af, spreekt de Eeuwige, en houdt niet vast aan het onreine!"* (2 Korinthiërs 6:17). Amen!